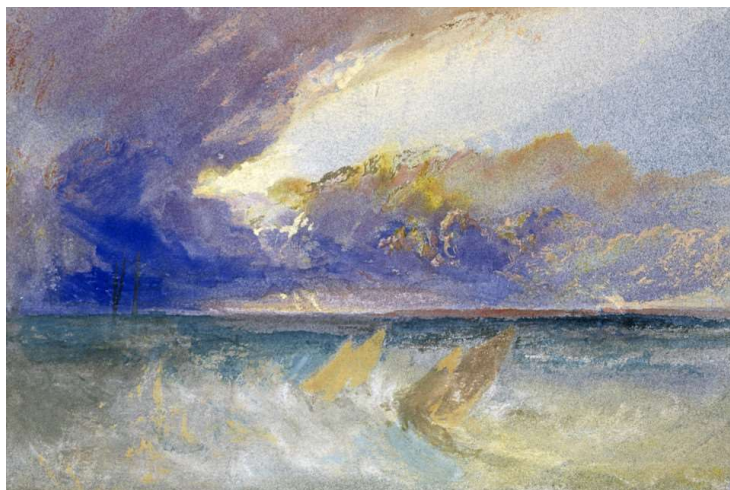

Et ansvar for himlen

»Jeg har fået ansvar for himlen. Det er umuligt« siger fortælleren i 'Tour de chambre'. Her har J. M. W. Turner alligevel gjort forsøget i værket 'Sea View' fra 1820erne. Værket hænger på Scottish National Gallery.

KRITIK / 27.11.20

Tine Høegs seneste roman er noget så forfriskende som en fiktion, der tager livtag med de moralske spørgsmål, som autofiktionen både uforvarende og frivilligt har stillet i årevis.

Lasse Skjold Bertelsen

Tour de chambre er Tine Høegs længe ventede opfølger til hendes gennembrudsdebut *Nye rejser* fra 2017. Den var godt nok ikke hendes *egentlige* debut i strengeste forstand, hvis man medregner *Hej Sol Fuck Love* (på norske AFV Press i 2013), men det blev hendes gennembrud her i Danmark med både BogForums debutantpris, en opsetning på Det Kongelige Teater og adskillige udsolgte oplag til følge.

Og med god grund: Høegs ligefremme skrift, der sammenvæver minimalprosaens fortælling med knækkede vers og små sting af patos var noget nyt trods ligheder forgængere som fx Vita Andersen, Lean Nielsen og i nyere tid Caspar Eric med hver deres take på fortællende poesi. I Høegs skrift blev der etableret en stemme, der var både ærlig og menneskeligt inkonsekvent, og hele diktionen var med en faible for hverdagspoesien i det talte sprog – et dansk bud på *colloquial poetry* som roman!

Tour de Chambre er om noget ubesvaret og bedst karakteriseret ved, at Høeg med sit helt særlige gehør har udviklet stilen fra *Nye rejser*, hvilket muliggør et langt højere ambitionsniveau helt fra det enkelte sætnings præcision til et væld af blidt berørte tematikker og nedbarberede men nysgerrige miljøbeskrivelser. Det vidner om et forfatterskab i hastig udvikling, der her excellerer med stort overskud i en atypisk roman om unge menneskers coming of age-fortællinger og ikke mindst store kategorier som hukommelse og ansvar.

“ Væk er alle overvejelser om appearance, ordkløveri og en bigot skelnen mellem rigtige og forkerte livsindsigter.

Romanen, som måske kort og groft kan kaldes knækprosa plus plot, tager udgangspunkt i forfatteren Asta, hvis synsvinkel præger langt størstedelen af fortællingen. Hun befinder sig i starten af bogen på afstand af en forfærdelig og skæbnsvanger hændelse i hendes studietid, hvor hun boede på kollegie med veninden Maj, en frejdig og lidt retningsløst søgende pige, og dennes kæreste August, der for Astas vedkommende er en lidt *dreamy* blanding af medicinstuderende og sprognørd, en belastet rationalist og digter – som en *hot* udgave af J.P. Jacobsen. Det er derfor ikke underligt, at August ender som en egentlig muse for Asta langt senere i fortællingen.

Men fra bogens begyndelse skriver den ca. 30-årige Asta på et værk, der lettere prætentøst måske spejler en samtidig litteratur – enten som exofiktion eller kunstnerroman – i sin afdækning af den, for læseren, fiktive skulptør Lysander Milos konceptuelle cementkunst. Heri ligger også et sjovt implicit og derfor ubesvaret spørgsmål om, hvilke stofområder og erfaringer, der fortjener kunstnerisk opmærksomhed, og vi får som læsere da også næsten lige så meget at vide om fx forfatterkollegaen Monica, som vi gør om den mysterieuse Milo Lysander:

»jeg drikker drinks med Monica

vi kender hinanden fra et skrivekursus,

hun har lige fået antaget sin første digtsamling

og fjernet Sørensen fra sit navn

digtsamlingen hedder Metusalem, Metusalem

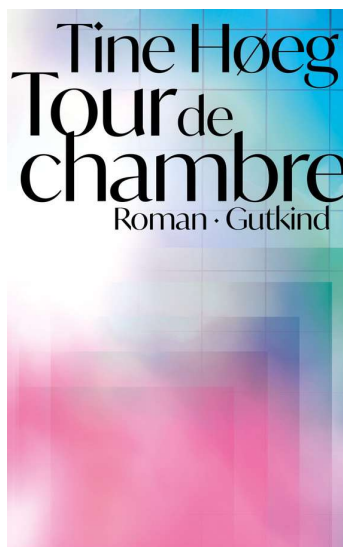
jeg vil heller høre mere om dit

siger jeg og suger af min Mojito

hvornår skal den udkomme

FAKTA

Tine Høeg, *Tour de chambre*, Gutkind

Vi bruger cookies

Vi bruger cookies til at integrere med vores videoudbydere og til at lave anonymiseret statistik over trafikken på vores hjemmeside.

[Læs mere](#)

Statistik

Sociale Medier

Giv samtykke til alle

Mere om vores privatlivspolitik

hører du efter?»

Samtalen handler i bund og grund om image, hvor fokus er på Monicas efternavn og læbestift og værkesterne aspekter som omslaget og udgivelsesdatoen. Disse detaljer lader til at have en lige så stor betydning som litteraturen. Asta er nemlig, som det viser sig i flere små replikker og tanker, ganske bevidst om sociale koder og fordringer – også inden for kunstens og litteraturens verden.

Det er et sociologisk aspekt af den mangefacetterede fortælling, der har et fjernt slægtskab med fx Kristian Bang Foss og hans undersøgelser af andre distinktionsskoder i *Frank vender hjem* fra 2019. Respekten og frygten for koderne præger også til tider Astas opfattelse af den mere verdensvendte og ubekymrede Maj. Dette er især, når Maj flere gange frejdigt taler og gebærder sig med en umiddelbarhed, der i Astas øjne ikke har forståelse for sprogets virkekraft og behov for præcision og aldrig er på højde med situationen, som det er tilfældet ved en fernisering, hvor Maj som en gave til kunstneren medbringer en aske Mercischokolade. Denne kitschede gave er i Astas øjne et regulært *faux pas*.

Når det gælder arbejdet med polske Lysander Milos biografi og dystre værker i et stenhårdt materiale viser det sig imidlertid, som handlingen skrider frem, at Astas eget og mere personlige og endnu hårdere stof trænger sig så meget på, at hun halvvejs gennem bogen må forlade det første projekt. Med et ublufærdigt metagreb skifter bogens fokus til at dreje sig kollegietiden og det udfoldede trekant drama mellem Asta selv, Maj og August, som på den måde bliver resten af bogen, man dermed selv sidder og læser til ende.

“ Men hukommelsen er tricky, og Høeg formår effektivt ved hjælp af næsten filmiske krydsklip at vride tid og sted ud af led.

Det er et trekant drama, der blev kvalt i dets vorden og aldrig blomstrede, men i stedet blev et hemmeligholdt tillidsbrud og en fascination af afgrændens rand. Det etablerer en form for *suspense* i bogen, men for nu at undgå at spolere nogens læseoplevelse med alt for mange af plottets detaljer vil jeg i stedet fremhæve Høegs raffinerede kompositionsteknik og *stil*, der understøtter bogens egen logik og søgen.

Dette raffinement består især af et udtalt gehør for det talte sprog hængemt i et smykkeskrin fyldt med talehandlinger, sociolekt, sms'er og udbråb, der alle farver teksten med glinsende nuancer.

Det er på denne måde, at Høegs skrift i en række af situationer fra kollegiets køkken, et puslespil på et bord, ved en fernisering og til enkeltstående samtaler løfter sig til skiftevis at rumme prosaens evne til medrivende fremdrift og poesisens dvælen ved et specifikt øjebliks stemning og eftertanke for både fortælleren Asta og læseren selv. Sammenholdt med dette finder man også små tricks fra filmsproget, som Høeg benytter sig af nogle gange så sart og fint, andre så hårdt og kontant.

Bogens titel er central i den sammenhæng. Begrebet *tour de chambre* findes ikke som begreb på fransk men er navnet på en temafest og vedblivende ritual på danske kollegier, hvor alle kollegianere besøger hinandens værelser ét efter ét, hvor så hvert værelse er og har sin egen fortælling, sit eget tema. Som en spejling af dette tematiserer Høeg i sin fortælling de livsstadier, som Asta i sit forfatterskab nu er ved at stykke sammen ved hukommelsens hjælp.

Men hukommelsen er *tricky*, og Høeg formår effektivt ved hjælp af næsten filmiske krydsklip at vride tid og sted ud af led, og det understreger et spørgsmål i forhold til titlen: Hvilke rum træder vi nu ind i? Og hvor befinder vi os det næste øjeblik? Det er sociale rum, tidslige rum i forhold til romanens spring i tid og symbolske rum, hvor især en af de krydsklippede scener, som da Asta træder ind i elevatoren på sit forlag og stiger ud på sin etagegang på kollegiet, indfanger hukommelsens associative fornemmelser uhyggeligt præcist.

Et andet fantastisk greb er, hvordan Tine Høeg med denne fiktion tematiserer de moralske problematikker, der er blevet affødt af de seneste mange års udgivelser af romaner bristefærdige af biografisk stof. Der foreligger mere end ét etisk imperativ for Asta, da hun forlader Lysander Milo-projektet og vælger at skrive om et muligt kommende opgør med Maj på baggrund af, hvad der skete den skabnesvangre aften, hvor kollegiegangen fejrede deres *tour de chambre*.

“ Hvilke rum træder vi nu ind i? Og hvor befinder vi os det næste øjeblik?

Hvordan varetager man bedst venner og veninder og deres fortælling, når man skriver om dem uden deres samtykke eller mulighed for at tage til genmæle? Dette er en af bogens største spørgsmål, der i en helt anden situation bliver beskrevet med stor poesi, da Asta sammen med August og to andre kollegianere med øjnene rettet mod et puslespils ufærdige motiv sidder ved bordet *på* (en præpositionsform, der nok mest er fremherskende på kollegier) køkkenet:

»Kunne det her være en arm spørger Gregers

hm, det er for stort siger Sif

Vi bruger cookies

Vi bruger cookies til at integrere med vores videoudbydere og til at lave anonymiseret statistik over trafikken på vores hjemmeside.

[Læs mere](#)

Statistik

Sociale Medier

Giv samtykke til alle

Mere om vores privatlivspolitik

en arm) kan være at manange fra det perspektiv, og mange år omkøerne uigner ninauden i erinringens puslespil. Heri ligger en af bogens hovedspørgsmål gemt: Hvordan får man en bog, som man selv har et behov for at skrive, til at være i tråd med de andre medvirkendes egne, måske rodede, fortællinger – især hvis de ikke har magt eller evne til at sige fra?

Til trods for både de mere satiriske og de (selv)kritiske aspekter lader Tine Høeg ikke dette spørgsmål være ubesvaret, og *Tour de chambre* rummer en stor og omsorgsfuld pointe, da bogen slutter med et konkluderende fokus på forholdet mellem Asta og Maj, og hvad der på sin vis mod Majs vidende i så mange år har ligget hængemt som en tavs samtale mellem dem.

Væk er alle overvejelser om *appearance*, ordkløveri og en bigot skelnen mellem rigtige og forkerte livsindsigter, og efter en veloplagt og farverig fortælling står ideen om venskab og de dybere lag af empatien mellem mennesker tilbage – centralt indfattet som en ædelsten i omslagets sartrosa og grønblå brillans og Høegs egenartede ordkunst.